

NAŘÍZENÍ RADY (EURATOM) č. 1369/2013

ze dne 13. prosince 2013

o podpoře poskytované Uníí na program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení v Litvě z provozu a o zrušení nařízení (ES) č. 1990/2006

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na akt o přistoupení z roku 2003, a zejména na článek 56 a protokol č. 4 uvedeného aktu,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle Protokolu č. 4 o jaderné elektrárně Ignalina v Litvě⁽¹⁾, který je přílohou aktu o přistoupení z roku 2003 (dále jen „protokol č. 4“) a který v roce 2004 uznal ochotu Unie pokračovat v poskytování přiměřené dodatečné pomoci Unie na úsilí Litvy při vyřazování jaderné elektrárny Ignalina z provozu a zdůraznil tento výraz solidarity, se Litva zavázala k uzavření bloku 1 jaderné elektrárny Ignalina nejpozději do roku 2005 a bloku 2 této elektrárny nejpozději do 31. prosince 2009 a k následnému vyřazení těchto bloků z provozu. V souladu se svými závazky odstavila Litva oba příslušné bloky ve stanovených lhůtách.
- (2) V souladu se svými závazky obsaženými ve smlouvě o přistoupení a s pomocí Unie uzavřela Litva jadernou elektrárnu Ignalina a významně pokročila v jejím vyřazování z provozu. Je nutno provádět další práce, aby bylo možno pokračovat ve vlastní dekontaminaci, demontáži a nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem a provádět nezvratný postup s cílem konečného vyřazení z provozu v souladu s příslušným plánem vyřazování z provozu, a zároveň zajistit uplatnění nejvyšších bezpečnostních norem. Na základě odhadů, které jsou k dispozici, bude dokončení vyřazování z provozu vyžadovat dodatečné finanční prostředky.
- (3) Předčasné odstavení a následné vyřazení z provozu jaderné elektrárny Ignalina se dvěma bloky reaktorů typu RBMK o výkonu 1 500 MW zděděných po Sovětském svazu nemá obdoby a představuje pro Litvu

výjimečnou finanční zátěž neúměrnou velikosti a hospodářské síle země, protokol č. 4 stanoví, že pomoc Unie v rámci programu Ignalina bude plynule pokračovat a bude prodloužena na období po roce 2006, a to na dobu dalšího finančního výhledu.

- (4) Unie se zavázala k pomoci Litvě při řešení výjimečné finanční zátěže, která je důsledkem vyřazování z provozu. Od předvstupního období obdržela Litva od Unie výraznou finanční pomoc, a to především prostřednictvím programu Ignalina vytvořeného pro období 2007–2013. Finanční podpora Unie v rámci tohoto programu bude ukončena v roce 2013.
- (5) S ohledem na závazek Unie podle protokolu č. 4 a na základě žádosti Bulharska, Litvy a Slovenska o další finanční prostředky byla v návrhu Komise pro příští víceletý finanční rámec na období 2014–2020: „Rozpočet – Evropa 2020“ stanovena částka 700 milionů EUR ze souhrnného rozpočtu Unie pro zajištění jaderné bezpečnosti a vyřazování z provozu. Z této částky se počítá s 500 miliony EUR v cenách roku 2011, což je asi 553 milionů EUR v běžných cenách, na nový program s cílem dále podpořit vyřazování z provozu bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 a bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Ignalina a bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj v období od roku 2014 až 2020.
- (6) Výši prostředků přidělených programům Kozloduj a Bohunice, jakož i programové období a rozdělení prostředků mezi programy Kozloduj, Bohunice a Ignalina je možno na základě výsledků hodnotící zprávy v polovině období a na základě závěrečné hodnotící zprávy přezkoumat.
- (7) Podpora podle tohoto nařízení by měla zajistit další plynulé vyřazování z provozu a měla by se zaměřit na opatření k provedení ničím nerušeného postupu ke konečnému vyřazení z provozu a současně zajistit uplatnění nejvyšších bezpečnostních norem, protože taková opatření přinesou nejvyšší přidanou hodnotu Unie, přičemž konečná odpovědnost za jadernou bezpečnost zůstává na dotčených členských státech. Tímto nařízením nejsou dotčeny výsledky budoucích postupů týkajících se státní podpory, které mohou být zahájeny v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

(¹) Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 944.

- (8) Tímto nařízením nejsou dotčena práva a povinnosti dotyčného členského státu vyplývající z přístupové smlouvy, zejména podle protokolu č. 4.
- (9) Vyřazování jaderné elektrárny z provozu, na niž se vztahuje toto nařízení, je třeba provádět s využitím nejlepších dostupných technických odborných znalostí a současně náležitě zohlednit charakter a technologické specifikace odstavovaných bloků, aby byla zajištěna nejvyšší možná účinnost, čímž se zohlední mezinárodní osvědčené postupy.
- (10) Činnosti spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení a jednotlivé operace, které podporují, by měly odpovídat platným právním předpisům Unie a jednotlivých států, které přímo či nepřímo souvisejí s prováděním této operace. Vyřazování jaderné elektrárny z provozu, na niž se toto nařízení vztahuje, je třeba provádět v souladu s právními předpisy v oblasti jaderné bezpečnosti, totiž se směrnicí Rady 2009/71/Euratom ⁽¹⁾, nakládání s odpadem, totiž se směrnicí 2011/70/Euratom ⁽²⁾, a životního prostředí, tedy zejména se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ⁽³⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ⁽⁴⁾.
- (11) Činnosti spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení a operace, které podporují, by měly vycházet z aktuálního plánu vyřazování z provozu, který zahrnuje činnosti vyřazování z provozu, připojený harmonogram těchto činností, náklady a požadované lidské zdroje. Náklady by měly být stanoveny podle mezinárodně uznávaných norem pro odhad finančních nákladů na vyřazení z provozu, jako například Mezinárodní struktura pro náklady spojené s vyřazováním z provozu, které společně zveřejnila Agentura pro jadernou energii, Mezinárodní agentura pro atomovou energii a Evropská komise.
- (12) Komise by měla zajistit účinnou kontrolu vývoje procesu vyřazování s cílem zajistit nejvyšší přidanou hodnotu Unie, co se týče finančních prostředků přidělovaných podle tohoto nařízení, i když konečnou odpovědnost za vyřazení z provozu nesou dotčené členské státy. Patří sem účinné měření výkonu a posouzení nápravných opatření v průběhu dotyčného programu.
- (13) Finanční zájmy Unie je třeba chránit prostřednictvím přiměřených opatření v celém výdajovém cyklu, včetně prevence, odhalování a vyšetřování nesrovnalostí, vymáhání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a případných sankcí.
- (14) Jelikož cílů tohoto nařízení, zejména pokud jde o zajištění odpovídajících finančních prostředků, aby bezpečné vyřazování z provozu mohlo pokračovat, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu či účinků činnosti může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (15) Některá opatření v rámci programu Ignalina mohou vyžadovat vysokou míru financování z Unie, které by mohlo v dobře zdůvodněných výjimečných případech dosáhnout plné částky financování. Mělo by být však vyvinuto veškeré úsilí, aby se pokračovalo v praxi spolufinancování v rámci předvstupní pomoci a pomoci poskytnuté v období let 2007 až 2013 na podporu úsilí Litvy při vyřazování jaderných zařízení z provozu a aby se případně zajistilo spolufinancování z jiných zdrojů.
- (16) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o přijímání ročních pracovních programů a podrobných prováděcích postupů. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (17) Nařízení Rady (ES) č. 1990/2006 ⁽⁶⁾ by mělo být zrušeno.
- (18) Řádně byla zohledněna zvláštní zpráva Účetního dvora č. 16/2011 č. 16/2011 o finanční pomoci EU na vyřazování jaderných elektráren z provozu v Bulharsku, Litvě a na Slovensku, doporučení v ní uvedené a odpověď Komise,
-
- ⁽¹⁾ Směrnice Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (Úř. věst. L 172, 2.7.2009, s. 18).
- ⁽²⁾ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48.
- ⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).
- ⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).
-
- ⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).
- ⁽⁶⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1990/2006 ze dne 21. prosince 2006 o provádění Protokolu č. 4 o Jaderné elektrárně Ignalina v Litvě připojeného k aktu o přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska (Program Ignalina) (Úř. věst. L 411, 30.12.2006, s. 10).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zřizuje program pro provádění finanční podpory Unie pro opatření spojená s vyřazováním bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Ignalina v Litvě z provozu (dále jen „program Ignalina“).

Článek 2

Cíle

1. Obecným cílem programu Ignalina je pomoci dotčeným členským státům při provádění nezvratného postupu s cílem konečného vyřazení z provozu bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Ignalina v souladu s jejich příslušnými plány na vyřazování z provozu při zachování nejvyššího stupně bezpečnosti.

2. V rámci finančního období jsou hlavní specifické cíle programu Ignalina tyto:

- a) odstranění paliva z aktivní zóny reaktoru v bloku 2 a z palivových nádrží bloků 1 a 2 do zařízení pro suché skladování vyhořelého paliva, které se měří podle počtu nenaplňovaných palivových souborů,
- b) bezpečná údržba bloků reaktoru, která se měří počtem zaznamenaných nehod,
- c) provedení demontáže v turbínové hale a v ostatních pomocných budovách a bezpečné nakládání s odpady při vyřazování z provozu v souladu s podrobným plánem nakládání s odpady, které se měří podle typu a počtu demontovaných pomocných systémů a množství a typu bezpečně upraveného odpadu;

3. Program Ignalina může rovněž zahrnovat opatření k zachování vysoké úrovně bezpečnosti v blocích jaderné elektrárny vyřazovaných z provozu, včetně podpory ohledně pracovníků jaderné elektrárny.

Článek 3

Rozpočet

1. Finanční krytí k provádění programu Ignalina v období 2014 až 2020 činí 229 629 000 EUR v běžných cenách. Tímto nařízením nejsou nijak dotčeny finanční závazky podle budoucích víceletých finančních rámců.

2. Komise přezkoumá účinnost programu Ignalina a posoudí pokrok tohoto programu srovnáním s milníky a lhůtami pro splnění cílů, které jsou uvedeny v článku 7, do konce roku 2017 v rámci hodnocení v polovině období uvedeného v článku 9. Na základě výsledků tohoto posouzení je možno přezkoumat výši prostředků přidělených na program Ignalina, jakož i programové období a rozdělení finančních prostředků mezi program Ignalina a programy Kozloduj a Bohunice zřízené nařízením Rady (Euratom) č. 1368/2013⁽¹⁾ s cílem zohlednit pokrok dosažený při provádění těchto programů a zajistit, aby plánování a přidělení prostředků vycházelo ze skutečných platebních potřeb a absorpční schopnosti.

3. Z finančního přidělu na program Ignalina lze rovněž hradit výdaje související s činnostmi v rámci přípravy, monitorování, kontroly, auditu a hodnocení, které jsou potřebné pro řízení programu a dosažení jeho cílů. Zejména je možno hradit výdaje na studie, jednání odborníků, informační a komunikační akce včetně sdělování priorit politiky Unie, pokud se týkají obecných cílů tohoto nařízení, výdaje spojené se sítěmi informačních technologií se zaměřením na zpracovávání a výměnu informací, společně se všemi ostatními výdaji na technickou a administrativní pomoc, které Komisi vznikly v souvislosti s řízením programu Ignalina.

Přidělené finanční prostředky na program Ignalina mohou rovněž pokrýt výdaje na technickou a administrativní pomoc nezbytné k zajištění přechodu mezi tímto programem a opatřeními přijatými podle nařízení (ES) č. 1990/2006.

Článek 4

Předběžné podmínky

1. Do 1. ledna 2014 přijme Litva odpovídající opatření ke splnění těchto předběžných podmínek:

- a) zajistit soulad s *acquis* daným Smlouvou o Euratomu v oblasti jaderné bezpečnosti, zejména pokud jde o provedení směrnic 2009/71/Euratom a 2011/70/Euratom do vnitrostátního práva;
- b) ve vnitrostátním rámci vytvořit plán financování, který stanoví úplné náklady a předpokládané zdroje financování potřebné pro bezpečné dokončení vyřazení bloků jaderných reaktorů z provozu, včetně nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem, v souladu s tímto nařízením;

⁽¹⁾ Nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013 ze dne 13. prosince 2013 o podpoře poskytované Uníí na programy pomoci pro vyřazování jaderných zařízení v Bulharsku a na Slovensku z provozu a o zrušení nařízení (Euratom) č. 549/2007 a (Euratom) č. 647/2010 (Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku).

c) předložit Komisi revidovaný podrobný plán na vyřazování z provozu rozpracovaný na úroveň činností vyřazování, včetně harmonogramu a odpovídající struktury nákladů založené na mezinárodně uznávaných normách pro odhad nákladů pro vyřazování z provozu.

2. Litva poskytne Komisi nezbytné informace o plnění předběžných podmínek uvedených v odstavci 1, a to nejpozději do rozpočtového závazku v roce 2014.

3. Komise posoudí informace podle odstavce 2 při přípravě ročního pracovního programu na rok 2014 uvedeného v čl. 6 odst. 1. Uvede-li Komise odůvodněné stanovisko ohledně porušení podle článku 258 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o nesplnění předběžných podmínek stanovených v odst. 1 písm. a), nebo pokud nejsou předběžné podmínky stanovené v odst. 1 písm. b) nebo c) splněny dostatečně, rozhodne se o pozastavení celé nebo části finanční pomoci Unie přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2. Takové rozhodnutí se zohlední při přijímání ročního pracovního programu na rok 2014. Výše pozastavené pomoci se stanoví na základě kritérií stanovených v prováděcím aktu uvedeném v článku 7.

Článek 5

Způsoby provádění

1. Program Ignalina se provádí jedním nebo několika způsoby stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012⁽¹⁾, zejména prostřednictvím grantů a zadávání veřejných zakázek.

2. Komise může prováděním finanční pomoci Unie v rámci programu Ignalina pověřit subjekty uvedené v čl. 58 odst. 1 písm. c) nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.

Článek 6

Roční pracovní programy

1. Na začátku každého roku Komise přijme prostřednictvím prováděcích aktů přijatých přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2 společný roční pracovní program pro program Ignalina, v němž podrobně uvede cíle, očekávané výsledky, příslušné ukazatele výkonnosti a harmonogram pro využití finančních prostředků v rámci každého ročního finančního závazku.

⁽¹⁾ Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a zrušuje nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1).

2. Na konci každého roku vypracuje Komise zprávu o pokroku v provádění prací vykonaných předchozí rok. Tato zpráva se předloží Evropskému parlamentu a Radě a je základem pro přijetí dalšího společného ročního pracovního programu.

Článek 7

Podrobné prováděcí postupy

Do 31. prosince 2014 přijme Komise prostřednictvím prováděcích aktů přijatých přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2 podrobné prováděcí postupy pro celou dobu trvání programu Ignalina. Tyto prováděcí akty určí pro program Ignalina cíle, očekávané výsledky, milníky, lhůty pro splnění cílů a odpovídající ukazatele výkonnosti. Zahrnou rovněž revidované podrobné plány vyřazování z provozu, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 1 písm. c), které vytvoří základ pro monitorování pokroku a včasné dosažení očekávaných výsledků.

Článek 8

Ochrana finančních zájmů Evropské unie

1. Komise přijme vhodná opatření k zajištění toho, aby byly při provádění akcí financovaných podle tohoto nařízení finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím preventivních opatření proti podvodům, korupci a jiným nezákonným činnostem, účinnými kontrolami, a jsou-li zjištěny nesrovnalosti, zpětným získáním neoprávněně vyplacených částek a případně účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi.

2. Komise nebo její zástupci a Účetní dvůr mají pravomoc provádět na základě kontroly dokumentů i na místě audit u všech příjemců grantů, dodavatelů nebo poskytovatelů a subdodavatelů, kteří obdrželi finanční prostředky Unie.

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) může provádět kontroly a inspekce na místě u hospodářských subjektů, jichž se financování Unie přímo nebo nepřímo týká, v souladu s postupy stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁽²⁾ a nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁽³⁾ s cílem zjistit, zda v souvislosti s grantovou dohodou, rozhodnutím o grantu nebo smlouvou o financování Unie nedošlo k podvodu, korupci nebo jiné protiprávní činnosti ohrožující finanční zájmy Unie.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

3. Aniž jsou odstavce 1 a 2, dohody o spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, grantové dohody, rozhodnutí o grantu a smlouvy vyplývající z provádění tohoto nařízení obsahují ustanovení výslovně zmocňující Komisi, Účetní dvůr a OLAF k provádění auditů, kontrol a inspekcí na místě podle uvedených odstavců v souladu s jejich pravomocemi.

Článek 9

Hodnocení v polovině období

1. Do 31. prosince 2017 vypracuje Komise v úzké spolupráci s členskými státy hodnotící zprávu v polovině období o dosažených cílech u všech opatření týkajících se programu Ignalina na úrovni výsledků a dopadů, účinnosti využívání zdrojů a jejich přidané hodnoty Unie s cílem přijmout rozhodnutí o změně či zrušení těchto opatření. Hodnocení se rovněž zabývá možností změn specifických cílů uvedených v čl. 2 odst. 2 a podrobných prováděcích postupů uvedených v článku 7.
2. Hodnocení v polovině období zohlední pokrok srovnáním s ukazateli výkonnosti, jak je uvedeno v čl. 2 odst. 2.
3. Komise sdělí závěry hodnocení uvedeného v odstavci 1 Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 10

Závěrečné hodnocení

1. Komise provede v úzké spolupráci s členskými státy následné hodnocení účinnosti a účelnosti programu Ignalina, jakož i účinnosti financovaných opatření, pokud jde o dopad, využití zdrojů a přidanou hodnotu pro Unii.
2. Závěrečné hodnocení zohlední pokrok srovnáním s ukazateli výkonnosti, jak je uvedeno v čl. 2 odst. 2.
3. Komise sdělí závěry hodnocení uvedeného v odstavci 1 Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 11

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud tak o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

Článek 12

Přechodná ustanovení

Tímto nařízením nejsou dotčeny pokračování ani změny, včetně úplného nebo částečného zrušení dotčených projektů až do jejich ukončení nebo finanční pomoci udělené Komisí na základě nařízení (ES) č. 1990/2006 nebo jiného právního předpisu, jež se na tuto pomoc vztahuje ke dni 31. prosince 2013, jež se na dotyčná opatření použijí i nadále až do jejich ukončení.

Článek 13

Zrušení

Nařízení (ES) č. 1990/2006 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2014.

Článek 14

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2014.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. prosince 2013.

Za Radu
předseda
V. MAZURONIS